

ERDÉLY 4
II. évf. 33. sz. ARA 1 LEJ Csütörtök 1933 Február 2

MAGYARÁG

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 10.

Független politikai napilap
Megjelenik minden reggel

Szerkesztőségi órák: d. u. 6-tól
este 11-ig. TELEFON: 5-80

Folyik már a vér az uccákon Hitler Németországában

Orével együtt Oroszországba szökött egy elfogott szovjetkém

Megnyílt a parlament, de Vaida nem adott kormányprogramot

Goga, Radaceanu, Guza, Duca és Bratianu György támadták a kormányt. -- A szocialisták a fasci támadások és fizetés-leszállítások ellen

Guza: Hitler után nemsokára én következek uralomra

(Bukarest). Tegnap délután nyílt meg a parlament. A képviselőház megnyitását nagy izgalom előzte meg, azt hitték, hogy Vaida kormányprogramot fog adni, ez azonban elmaradt.

Az ülés megnyitó formáságok után ugyanis Vaida felment az emelvényre és felolvasta a parlament megnyitására szóló királyi dekrétumot. Ezután anélkül, hogy egy szót is szólott volna, lement az emelvényről.

Goga volt az első felszólaló. Csodálkozik, hogy Vaida nem adott kormányprogramot. Maniut a Vaida-Titucescu affér buktatta meg, a nemzeti parasztpártnak nincs jogtime a kormányzásra.

Nagy zaj támadt Goga szavaira, Lupu is feléje kiáltotta: Ne beszéljünk most erről a dologról.

Raduceanu szociáldemokrata a következő felszólaló. Az első nemzeti parasztpárti kormányt Titulescu buktatta meg, a másodikat Marinescu rendőrprefektus. Más országokban a parlament buktatja meg a kormányokat.

Romániában egyes emberek is buktathatnak, kik előtt azután a kormány meg is alázódik.

Tiltakozik a fizetésleszállítások ellen és minden olyan kísérlet ellen, amely a fascista rendszert akarja bevezetni az országban.

Robu (cuzista): Maga a kommunistákat védi!

Raduceanu: Maga pedig az anarchistákat.

Guza a következő szónok. A Vaida-kormány első ténykedése az volt, hogy rálövegett a diákokra, akik kökeresztet akartak elhelyezni az Ismeretlen Katona sírjára.

— Németországban — folytatja Guza — már uralomra került Hitler. Nemsokára következünk mi is.

Egy hang: Majd, ha fagy!

Argetoianu kijelenti, hogy őt a pártkonfliktusok nem érdeklik. Ha jó törvényjavaslatokat terjeszt elő a kormány, megszávalja azokat.

Duca kijelenti, hogy a liberális párt 70 év óta az alkotmányosság elvén áll. Maniut konfliktusba került a királlyal és ezért mondott le. Az alkotmányossággal nem fér össze, hogy pártja tovább is uralmon maradjon. Ezután Bratianu György kritizálta a kormány működését.

Lapzártakor az ülés tart.

szállítsa le. Privilegizált osztályokat a pénzügyminiszter nem állíthat fel, mert már eddig is egyes osztályok aránylag magasabb fizetést élveztek, mint a többiek.

Kétségtelen, hogy a tanácsnak ez a megállapítása súlyos helyzet elé állítja a pénzügyminisztert, akinek majd dönteni kell, vajjon le szállíthatja-e most már a katonatisztek és bírák fizetését is, vagy pedig teljesen eltekint a fizetésleszállításoktól. — Annyi bizonyos, hogy egyes osztályok privilégiumát meg kell szüntetnie a kormánynak, mert ez állandó elégedetlenségre ad alkalmat.

Ujból sztrájkbaléptek a bukaresti diákok

(Bukarest). A jogászok után az orvos-tanhallgatók is abbahagyták a sztrájkot és azt remélték, hogy az egyetemi hallgatók sztrájkja ezzel véget ért. Tegnap azonban újabb differenciák támadtak a diákok és a dekanatus között és ma ujból sztrájkbalépett a két fakultás valamennyi hallgatója. A közoktatásügyi miniszter bizottságot küldött ki, amelynek feladata lesz megvizsgálni a diákok kérését.

Február 15-ig lehet beadni adóvallomásokat

(Bukarest). A pénzügyminiszter rendeletére az 1933 évre szóló adóvallomások határidejét február hó 15-ig meghosszabbították.

Meghalt Galsworthy, a Nobel-díjas angol író

(London). Galsworthy tegnap délelőtt hosszas szenvedés után elhunyt. A háború előtti angol társadalmi élet legkiválóbb meg elevenítője volt Galsworthy regényeiben. A Pen klub elnöke volt és tavaly a klub közgyűlése alkalmával Budapesten tartózkodott hosszabb ideig. Az 1932-es Nobel irodalmi díjat nyerte el munkásságával. Hatvanhárom éves korában érte utól a halál.

Nem lehet különbséget tenni a fizetésleszállításoknál

Bukarestből jelentik: A legfőbb törvény előkészítő tanács foglalkozott Madgearu pénzügyminiszternek azzal a rendeletével, amellyel leszállította a tisztviselők fizetését. Megállapították, hogy a pénzügyminiszter-

nek joga van a tisztviselők fizetését belátása szerint felemelni, vagy leszállítani,

arra azonban nincs joga a miniszternek sem, hogy az egyes kategóriák fizetését

Az utolsó tomholta ake ónk 4-ik száma

Németország a jobbra és balra való kilengésekben e pillanatban átlendült a jobb oldalra és ennek eredményeként Hitler kancellársága megpecsételődött. A volt mázolósegéd az általános pauperizmustól és sorozatos gazdasági katasztrófától anélkül is megköttyösödött német tömegek előtt oly harsogó színekkel mázolta, akarom mondani festette a szebb jövőt, hogy e pillanatban a német tömegek esküsznek az új kancellárra. Németország és talán az egész Európa legközelebbi jövőjének kialakulása szempontjából Hitler előretörése talán inkább használ, mint árt, mert a felelős kancellári tisztségben most már nem fog lehetni felelőtlenül dobálózni jelszavakkal, nem fog lehetni blüntenül ellenzékeskedni, — most már produktálni kell. Hitler kancellár eljutott ahhoz a ponthoz, hogy megadatott neki a mód és lehetőség, hogy realizálja a már évek óta tele szájjal, de annál kevesebb belső tartalommal hirdetett programját. Hogy mi a hitleristák programja? Azt valószínűleg ők maguk sem tudják. Zsidóverés, ez nem lehet egy olyan program, amely megváltja Németországot a feneketlen bajoktól. Ugyanezen a címen a biciklisták ellen is hirdethetnek arcot Hitler és amennyire a biciklisták kipusztításával nem változnák sem jobbra, sem rosszabbra a helyzet, majdnem éppen olyan jelentéktelen probléma a német megváltás szempontjából a zsidókérdés is, mely Hitlerék programjának gerincét alkotja. A kampós keresztes ideológiája nem egyéb, mint a mai zavaros és idegbeteg időknek egyik patológus megnyilvánulása, egy a tömegeknek tetsző egyébként kuszált és zavaros elmélet, melyet még sokkal kevésbé lehet megvalósítani, mint annak ellenkező végét.

Hitler hatalomra került és most két út áll előtte. Vagy megvalósítja azokat az óhajokat és terveket, melyeket évek óta világ-megváltó eszmékként horogkereszt jellege alatt hirdet, vagy pedig elérvén a legfelsőbb pozíciót, a már meglevő rendszer és adottságok szerint változatlanul fentartja elődeinek örökét. Az első esetben a német birodalom sorsa hamarabb lesz megpecsételve, mint gondoljuk. Annál is inkább, mert minden józanul gondolkozó és tisztán látó ember előtt vitátlan, hogy a Hitler-féle program nem más lázbeteg fantazgóriánál. Ha Hitlerék komolyan foglalkoznak saját programjukkal, azaz tényleg ők saját maguk is komolyan veszik magukat, akkor jobb esetben polgárháború fog kitörni, rosszabb esetben Németország egy-kettőre az anarchia martalékaivá válik. A második esetben ha t. i. Hitler ugyanazt fogja folytatni, amit az elődei, akkor Hitler ur nem más mint egy közönséges politikai kalandor, aki elárulva saját szabadalmazott eszméit, csak a kőnc után érdeklődik. Az általános helyzet tisztázása szempontjából tehát a Hitler uralomrajutása koránt sem ártalmas, mert ha be akarja váltani programját, akkor az összeomlás nyomában be fog következni és ezzel végre le fog tűnni a világ színpadáról a hitleri mumus, ha pedig a hirdetett világmegváltó program ellenére, minden marad a régiben, akkor saját párthívei fogják megölni a nagy mumust. Nyugodt lelkiismerettel és a fentiekből következtethető fentartással kiáltunk mi is: Heil dir Hitler!

Egész családokat faltak fel a farkasok a Regátban

Farkasok támadtak meg egy erdélyi állomás-épületet

Bukarestből jelentik: A nagy havazások és fagyok következtében sok helyen felléptek a farkascsoordák.

Arges közelében Kratesi községben a farkasok nagy csordája rettegésben tartja az egész környéket. Két asszonyt akik a szomszédos faluból igyekeztek haza az esti sötétségben, megtámadta a farkascsoorda és a szerencsétleneknek nyomuk veszett. Valószínűleg feltáptak őket az éhes fenevadak. Konstanca vidékén, Opasu közelében három földmivest támadtak meg a farkasok, egy sem tudta közülük megmenteni az életét.

Jasiból jelentik, hogy egy szekéren négyen igyekeztek a városba. Farkas csorda került az utjukba és menthetetlenül a vadállatok martalékává váltak volna, ha Constantin Ciorna községi bíró szembe nem jön szánjával. Ennek revolvéré volt és több farkas

kast lelőtt. Amikor a fenevadak látták, hogy több elhull közülük a revolverlövésre, elmenekültek. A hatóságok arra kérték a kormányt, hogy a csendőrséggel rendeztesse nek hajtvadászatot az egyre veszedelmesebben fellépő és a lakosságot rettegésben tartó fenevadak ellen.

(Dés). A kemény tél kitüzte az erdő vadjait és mindennapos a jelentés: „éhes farkascsoorda támadta meg a tanyát és juhokat tépett szét”. Az ordások vakmerősége a fagy erősödésével egyenes arányban nő. Mint a nagyikládi állomásról jelentik, a nagyikládi állomás épületét hatalmas farkascsoorda támadta meg.

Az állomás körüli gazdasági épületekben vannak elhelyezve ugyanis az állomásfőnök jóságai. Vincze Sándor állomásfőnök aki maga is vadászember, szembeszállt az épületet körülzáró farkasgyűrűvel. Az ostrom színhelyén két farkas maradt. — A többi a fegyvertűzre elmenekült.

A Szamos melletti fűzfára akasztotta fel magát egy szatmári kereskedő

(Szatmár). Különös és titokzatos körülmények között követett el öngyilkosságot egy fiatal szatmári kereskedő. Ma délelőtt megjelent a rendőrségen Polyánszki János Teleki-uccai kereskedő és bejelentette, hogy a Jelenik strandtól egy kilométerre egy fűzesben felakasztva találta Balázs Károly nevű sógorát, akinek a Teleki-ucca 26. szám alatt van fűszerüzlete.

A rendőrség részéről Miloiu komiszár és Kovács detektív dr. Serban Leonidas hatósági orvossal azonnal a helyszínre mentek ahol a Szamos partjának egy szakadéka fölé lehajló fűzfán élettelenül függött Balázs Károly holtteste.

A hülét azonnal levágták. A hatósági

orvos megvizsgálta a holttestet és megállapította, hogy Balázs Károly vasárnap este felé követhette el az öngyilkosságot.

Az öngyilkos kereskedőnél a rendőrség semmiféle bucsulevelet nem talált és így még csak sejteni sem lehet, hogy mi indította Balázs Károlyt tragikus tette elkövetésére.

Kihallgatták az öngyilkos kereskedő sógorát, aki elmondotta, hogy Balázs pénteken este névnapját tartotta a Teleki-ucca 26. szám alatt lakásában. Az estély a legvidámabb hangulatban a reggeli órákig tartott.

Szombaton reggel Balázs Károly azzal ment el otthonról, hogy a városba megy szababerevizést nézni. Azóta nem jelentkezett.

Meggyilkolta fiatalasszony-ismerősét, majd öngyilkos lett

Megdöböntő felfedezés Szekszárd közelében

(Szekszárd). Dávid István öcsényi gazdálkodónak Szekszárd határában levő szőlőlakásán meggyilkolta a találták Vő István bátyai kereskedő feltűnően szép, fiatal feleségét. Az asszony koponyáját két fejszezáppal szétzúzták, nyakát pedig borotvával a csontig elvágták. A kiszállt rendőri bizottság a padláson térdelő helyzetben felakaszt-

va, holtan találta Dávid Istvánt is. Vő István elbeszélése szerint a felesége már 23-án elment hazulról, hogy Szekszárdra utazik. Bérautón ment el hazulról. A férj szerint Dávid bosszúból gyilkolta meg a fiatalasszonyt és félelmében, hogy tette napvilágra kerül, maga is öngyilkos lett.

Másfélévi börtönre ítélték gyújtogatásért egy székelyhídi gazdát

Még az elmúlt év decemberében történt hogy Székelyhidon Barabás Sándor szőlőjében kigyulladt a háza, amely porig égett. A ház 20 ezer lejre volt bebiztosítva a Minerva biztosító társaságnál. A biztosító intézet arra az álláspontra helyezkedett, hogy gyújtogatás történt és vizsgálatot követelt. A csendőrség bevezette a vizsgálatot és le tartóztatta Barabás Sándort. Akadt ugyanis egy-két tanu, akik látták, hogy a tűz idején Barabás a háza körül ólálkodott.

A nagyváradai törvényszék negyedik

szekciójának tanácsa tegnap délelőtt vont felelősségre Barabást, aki azzal védekezett, hogy a csendőrségen tett beismerő vallomását veréssel csikarták ki. Több tanu azonban úgy vallott, hogy a tűz kitörése előtt Barabás háza körül látták ólálkodni. A bíróság bünyősnak mondotta ki Barabást és másfélévi börtönre ítélt. A vádlott az ítélet ellen fellebbezett.

Időjárás

Fagypont körüli hőmérséklettel váltakozó idő, délnyugati légáramlás, egyes helyeken még eső, vagy hó.

Hitler kancellárságának már megvannak az első emberáldozatai

Ellenállást fejtenek ki a szakszervezetek és általános sztrájkot készítenek elő. -- A centrupárt közölte feltételeit Hitlerrel.

Az angol sajtó szerint Schleicher katonai puccsot akart, Hitler pedig diktatúrára tör

Berlinből jelentik: A pártelnökök tanácsa hétfőn dr. Frick belügyminiszter indítványára úgy határozott, hogy a birodalmi gyűlés megnyitását február 7-re halasztják el és ekkor mutatkozik be a Hitler kormány. A centrupárttal folytatják a tárgyalásokat és amennyiben nem jön létre a megegyezés, úgy akkor a birodalmi gyűlést felosztatja Hitler és kitűzik új választásokat. Erre azért van szükség, mert a Hitler kormány a centrupárt támogatása nélkül — nem lesz többségben.

Hétfőn éjjel Berlinben az acélszakosok és a nemzeti szocialista rohamosztagok fátylas menetet rendeztek, amelyben több tízezerre menő tömeg vett részt.

Berlinből jelentik: Hétfőn délután 5 órakor folyt le az első minisztertanács, melyen Hitler beszédében kifejtette a hétfői nap jelentőségét és kifejezést adott annak, hogy ami bekövetkezett, az a nemzeti erők egyetése. A német népből önkéntelenül tört elő a hit és a bizalom. Majd Hitler ismertette rövidesen kormányzati programját.

Berlinből jelentik: A német szakszervezetek szövetsége felhívást bocsátott ki és ebben bejelenti, hogy a német belpolitika súlypontja olyan partok kezébe került, amelyeknek képviselői közismerten antidemokratikusok és a népképviselői rendszer megsemmisítésére törekcsenek.

Felszólítja a szövetség a szakszervezeti tagokat, hogy minden, az alkotmányt érintő támadásnak álljanak ellen és egyben figyelmezteti a szövetség niveit, hogy minden magánakciótól tartózkodjanak.

A kommunisták lapját, a Rote Fahnet tegnap elkobozták.

Londonból jelentik: Az egyik legelterjedtebb és külpolitikailag a legjobban informált angol lap, a Daily Express rendkívül érdekes és szenzációs eseményt leplez le, ami a legfőbb hatással volt Hitlerre abban a tekintetben, hogy a kancellárságot elvállalja. Az angol lap szerint

Schleicher, volt kancellár államcsínyt akart végrehajtani s már rábírta a potsdami helyőrség tisztikarát arra, hogy a legénységgel Berlinbe vonuljanak be.

Hitler erről a tervről tudomást szerzett és azonnal elvállalta a kancellári méltóságot.

Általában az angol sajtó nem minden aggodalom nélkül figyeli a helyzetet és azt írják, hogy minden Hitler államférfiai képességén múlik.

Egyes lapok élénken foglalkoznak Vilmos excsászár magatartásával.

és azt írják, hogy ha a centrum nem támogatja a Hitler kormányt, úgy

ez akkor a diktatúra útjára lesz kénytelen lépni.

(Berlin). Ujabb jelentések szerint a charlottenburgi összeütközésnek második sebesülte, Markovszky rohamosztag parancsnok meghalt. A sebesültek száma 20—25-re tehető. A házkutatás alkalmával egyik lakásban két sebesültet találtak. Valószínű, hogy a merénylőkhöz tartoznak. Letartóztatták mindkettőt.

Spandauban, lövöldözés közben, egy kommunista súlyosan, egy könnyebben megsebesült. Britzben három, Steglitzben három, Schweinfurtban egy halott és két súlyosan megsebesült.

Berlinben is voltak újabb kisebb összeütközések a nemzeti szocialisták és kommunisták, meg szocialisták között. A Müllerstrassén a kommunisták megkezdték a szabottázt. A villamos sineket megrongálták, a kocsik ablakait bezúzták.

Hamburgban szintén erőszakkal megakadályozták a villamos forgalmat, több ablakot bezúztak.

Megszökött az örrel együtt az eltogott szovjetkém, a másik pedig megölte örét

A bukaresti postai kémkedés vezérének szenzációs vallomása

(Bukarest). A nagy postai kémkedés számai kezdenek tisztább körvonalakat ölteni. A rendőrség tegnap tizenkét postahivatalnak kivételével a többi letartóztatottakat szabadlábra helyezte, mert ezek igazolni tudták ártatlanságukat.

A tegnapi kihallgatások szenzációját Tewekelew vallomása képezte, aki a korábbi kémkedési ügyből ismert Salamon mérnök módjára alapos technikai felkészültséggel rendelkezik. Bevallotta a 32 éves Tewekelew hogy már 18 éves kora óta tagja a Bulgáriában működő titkos kommunista egyesületnek. Érettségi vizsgája után a prágai és brünni technológiákon tanult. Mikor hazajába visszatért, újra bekapcsolódott a kommunista mozgalomba.

Tavaly áprilisban értesítést kapott, hogy a mozgalom egyik titkos irányítója személyesen fel fogja keresni. Ez a személy meg is jelent nála, azonban Tewekelew azt állítja, hogy sem a nevét, sem egyéb kapcsolatait nem ismeri. A rendőrség annak a gyanújának adott kifejezést, hogy ez az ismeretlen személy azonos a volt Salamon—Aradi Viktor-féle kémkedési perben emlegetett ismeretlen egyénnel, azonban erre vonatkozólag Tewekelew nem tudott, vagy nem volt hajlandó többet mondani.

Tewekelew Romániába való érkezése után nemsokára felfedezte a sziguranca a Nikolszki—Ganeff-féle kémkedést.

Annakidején Nikolszky az örrel együtt megszökött a fogházból és Oroszországba menekült. Ganeff még egyszerűbb megoldást talált. Mikor egyszer a bukaresti börtönéből az ügyészségi kihallgatásra vezették, utközből meggyilkolta a kísérő őrt és valószínűleg ő is már Oroszországban van.

Tewekelew, aki elfogatása okozta első levertségében néhány társának nevét is megjelölte, tegnap visszakapta hidegvérét és azt állította, hogy az általa említett többi személyek mind más csoportokba voltak beosztva és így egyszerű ismeretségen túl semmit sem tud ezek működéséről.

A vizsgálat erélyes kézzel folyik tovább. A bukaresti sajtóorgánumok erősen kihang-

Altalában az egész birodalom területén tovább folyik az agitáció az általános sztrájk megindítására. A kommunisták kedd délutánra nagy felvonulást terveznek a lübecki kapuhoz.

(Berlin). Hindenburg német birodalmi elnök megleghangu levélben bucsuzott Schleicher tábornok volt kancellártól. A berlini tőzsdén különösen a nehéz ipari értékek papírai erősen megszilárdultak. A tőzsde Hitler első nyilatkozatait kedvezően fogadta. Ugy tudják, hogy a politikai helyzetben hosszabb időre állandó nyugalom lép életbe és hogy a Hitler-kormány teljes egészében be akarja váltani a munkaszervezési programot.

A déli órákban a tőzsde szilárd hangulata tovább terjedt és az árfolyamok az események hatása alatt tovább emelkedtek. Hitler Adolf kancellár tegnap délelőtt a centrupárt vezérével dr. Kaas prelátussal tárgyalt a nemzeti erők összefogására vonatkozólag. Dr. Kaas prelátus több kérdést tett fel ebben az irányban. Hitler fentartotta magának a jogot, hogy ezekre a kérdésekre később nyújtja át a centrum-párt vezérének megfogalmazott választát.

sulyozzák, hogy a kémkedési bűnügy gyanúsítottjai mind bulgár származásúak.

Tewekelewről egyébként megállapították hogy óriási pénzüsszegek fölött rendelkezett, amelyekből Bukarest bártulajdonosai és könnyüvéru hölgyei is nagy hasznot húztak.

Aprított tűzifa és hasáb

legolcsóbb

TRANSYLVANIA-nál

Telefon 3. — Rákóczi-ut 71.

Egy hét óta éhségstrájkolnak már Balázs Emil és társai

(Nagyvárad). Elsőnek jelentettük, hogy a Lenin-napon letartóztatott Balázs Emil és társai szerdán éhségstrájkba léptek. Ma már egy hét óta éhségstrájkolnak az ifjummunkások, akiket a törvényszék szabadlábra helyezett, az ügyészség felebbezése folytán azonban szombatig a táblai vádtaács döntéséig fogva maradnak. A hideg cellákban az éhezés nagyon legyengítette az ifjummunkásokat, akik azonban az éhségstrájkot szabadlábrahelyezésükig folytatni akarják.

Verekedő legényeket hoztak be Rojtról a nagyváradai ügyészségre

(Nagyvárad). A biharmegyei Rait községből a csendörök tegnap délelőtt behozták a nagyváradai ügyészségre Marcut Bujor, Nagy György és Nagy Demeter parasztleányeket, akik úgy összeverték Blaga Miklós, Lukács Miklós és Blaga Simon legényeket, hogy azok egyenként 20 napon tul gyógyuló sérüléseket szenvedtek. A csendörök őrizetbe vették a verekedő legényeket, akiket azonban a nagyváradai ügyészségen kihallgatásuk

1933.
II. 2.

ERDELYI
MAGYARSÁG

3

Új tombola-akciónk és a vigasz-tombola

Tömegesen hozzák be kiadóhivatalunkba a most lejárt tombola-akciónk lapfejeit. Az összegyűjtött husz lapfej elenében mindenki megkapja tombolajegyét, amellyel számot tarthat az értékes nyeremények valamelyikére.

Mai számunk új tombola-akciónk negyedik száma. Olvasóinknak különösképpen figyelmébe ajánljuk, hogy gyűjtsék a lapfeje-

ket és vegyenek részt mostani tombola-akciónkon, mert külön meglepetésben részesítjük azokat, akik lapunk hűséges olvasói. Mindazok, akik három hónapon át résztvesznek tombolajátékainkon és összegyűjtik a tombolajegyeket, jogot nyernek a nagy vigasz-tombolán való részvételre. A vigasz-tombolán husz értékes nyereményt sorsolunk ki, tekintet nélkül arra, hogy a jegyek birtokosai nyertek-e az előző tombolákon vagy sem.

Névtelen levelet kapott a munkanélküliektől dr Egry Gergely váradai polgarmester

Szigoru vizsgálat induit a népkonyhák körüli visszaélések ügyében

Dr Egry Gergely polgarmester tegnap délelőtt postán a következő gépirásos szövegű titokzatos levelet kapta:

„Polgarmester Ur! Ön vagy nem tud, vagy nem akar látni. Ami a népkonyhák körül történik, az több, mint disznóság. Ha Ön nem intézkedik, öfelségének táviratozunk!”

Aláírva vörös betűkkel:

„A munkanélküliek, akiket Danse kizsákmányol!”

A perifériák szegény lakossága körében tegnapra valamennyire lecsillapodott a hangulat. A városházán, a tanácsülésen és a polgarmesterek szobájában izgalmas tárgyalások folytak, amelynek eredményeképpen

azonnal megindították a legszigorubb vizsgálatot.

Dr Sóos István alpolgarmester magához kerekítette Danse Jakabot, a népkonyhák bérletjéért. A megbeszélésen jelen volt Nussbaum Sámuel városi tanácsos és Fogas Jusztin, a népjóléti ügyosztály főnöke. Ez a tanácsko-

zás zárt ajtók mögött folyt, de úgy értesültünk, hogy Danse kijelentette, hogy

tisztázni kívánja magát a vadak aitol és azonnal hajlando felbontani a berletet.

A választmány ülésén dr Sóos István alpolgarmester napirend előtti felszólalás formájában tette szavá a népkonyhák ügyét. Dr Sóos István után dr Böszörményi Emi szólaft föl és elmondotta, hogy ő is végigjárt a népkonyhák és megállapította, hogy a magazinnál és a Püspöki uton jogosak a panaszok. A zsuzsukos lencse, a meg nem tisztított juhfejek és a férges hus miatt. A velencei népkonyháknál nem volt panasz.

Az állandó választmány ezután elfogadta dr Sóos István javaslatát az ellenőrző bizottság kiküldésére vonatkozólag. A bizottság pénteken délután ül össze,

kühallgatják az összes népkonyhai ellenőrket és szakacsnoket és szükség esetén felváltják a személyzetet.

Megszűnik a devizakorlátozás és az importkontingentálás, ha a genfi egyezmény életbelép

Az exportáló cégek már s külön engedély nélkül importálhatnak

(Bukarest). Egyes lapok kormányköréből azt az értesítést szerezték, hogy a Népszövetségi tanáccsal Genfben kötendő meg egyezés után feleslegessé válik az import megszorítása, vagyis a kontingentálás, továbbá hatályon kívül helyezik a devizakorlátozásokat is. Az import korlátozását, illetve a kontingentálást feleslegessé teszik az egyes országokkal kötött vámegyezmények a devizarendekezésekre pedig nem lesz semmi szükség, mert a genfi egyezmény garantálja a lej stabilitását. Az ipar és kereskedelemügyi miniszter máris kiadta az első könnyítést, amely szerint ha egy cég többet exportál, mint importál, akkor a behozatalára nem kell külön engedélyeket kérni, hanem a vámhivatalok respektálják a miniszterium által kiadott igazolást, hogy a

cégnek joga van annyit importálni, mint amennyit exportál.

All a sztrájk a nagyváradai Nagyari cipőgyárban

(Nagyvárad). A Nagyari-cipőgyárban szombaton sztrájk tört ki. Az üzem ötven munkasa hagyta félbe a munkát, mert a gyártulajdonosok egy új gép üzembé helyezése miatt 40 százalékkal akarták csökkenteni a munkabéreket. Tegnap folytak le a munkatügyi inspektor előtt a békéltető tárgyalások, amik azonban eredményre nem vezettek.

A sztrájk-mozgalom egyelőre csak a Nagyari-üzemre van lokalizálva, de munkáskörökben úgy tudják, hogy — amint a bór iparban erre a közelmúltban sét példa is volt — rövidesen más váradai cipőgyárakra is ki fog terjedni.

Pénzbüntetésre ítélte a váradai törvényszék Gelberg Vililt

(Nagyvárad). Érdekes perben hozott a nagyváradai törvényszék ítéletet. A per egyéb ként a következő: Steiner Béla a nagyváradai „Esta”-gyár igazgatója évekkal ezelőtt meg akart szabadulni barátnőjétől. Megkérte Gelberg Vilmost, tegye meg neki azt a szivességet és vegye feleségül a barátnőjét. Ezért a szivességet hozomány fejében Gelbert Vilmos 30 ezer lej készpénzt kapott. Időközben a pénz elfogyott és ekkor a per iratai szerint Gelberg Vilmos állítólag megszarolta egy millió lej erejéig. Azt mondotta a gyárigazgatónak, hogy amennyiben nem hajlandó a kért összeget rövid idő leforgása alatt a kezei közé lefizetni, fel fogja őt jelenteni, mint irredenta magyart a rendőrségnek.

A fenyegetésektől Steiner Béla nem riadt vissza, sőt ellenfenyegetésekbe ment át. Végül is Steiner Béla rágalmazás címén indított pert Gelberg Vilmos ellen. A törvényszék tegnap délelőtt tárgyalta ezt az ügyet, Gelberg Vilmost rágalmazás vétségében találta bűnösnek és ezért őt 1500 lej pénzbüntetésre ítélte.

RADIOMŰSOR

SZERDA

BUKAREST 13 Grammofon. 14 Grammofon. 18 könnyű zene 1925 Könnyű zene folytatása. 20.40 Grammofon. 21 Gordonkaverseny. 21.45 Zongoraszóló. 22.15 Hegedűszóló

BUDAPEST 9.15 Hangverseny. 2.05 A m kir Maria Terezia 1. honvéddyalozegred zenekaruk hangversenye 4 D.valcsevegés. Dr Cseienyi Palne előadása. 5.15 Hedervári Ferenc és Béla ciganyzenekarának hangversenye. 5.50 Nagy államérmék — újságripor-tuan. Bihari Imre előadása. 6.15 Közsavolgyi grammofonhangverseny. 7 Az élel figurái. Iria díbo Lajos Felovassa Somody Pal. 7.25 A m. kir. Operahaz előadásának közvetítése. Hofmann meséi. Fantasztikus dalmil 4 felvonásban, utójátékkal.

Apróhirdetések

ROMANUL beszeio tuszeres segéd állást keres. Cim Str. Scoalei (Iskola ucca) 11.

MINDENEST, jól főzöt és fiatal szoaleányt keresek. Dr Adonyiné, Szilagyi Dezső ucca 14. 104

MEGBIZHATO, komoly mindenés szakácsno, hosszu bizonyitvánnyal február 1-re felvétetik. Zöldfa ucca 21, II. em. ajtó 20.

KOZEPISKOLAVAL intelligens leány állást keres, lehetőleg kasszához. Kutassy, Bethlen ucca 42.

UJSAGARUSOKAT jó keresettel úgy a Nagyváradai Friss Ujság, mint az Erdélyi Magyarság részére felvesszünk. Jelentkezni a kiadóban.

KERESKEDŐ asszony, aki egész nap elfoglalt, keres háztartása részére teljesen megbizható, perfektül főzni tudó, takarítást vállaló nőt. Csakis jó bizonyitvánnyal rendelkezők kérdezzék a címet a kiadóhivatalban.

KERSÜNK biztos állásra 75 százalékos vasuti kedvezménnyel bíró intelligens szervezéshez értő egyént. Ajánlatot a kiadóhivatal „Állandó” jellege alatt továbbít.

HALOSZOKA butor nagyon olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Feloldó szerkesztő

Dr Zoltán Jenő

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

ERDELYI
MAGYARSAĞ

1933
II. 2.